

VÁCLAV VOTRUBA

VENC
OVA
ZAŠ
ÍVÁRNA

VENCOVA ZAŠÍVÁRNA I

Václav Votruba

www.vaclavvotruba.cz

PŘEDMLUVA

Na tvých knihách se mi líbí, že jsou v nich zakonzervovány vzpomínky, které by jinak vzal čas. Tuto větu mi kdysi řekl kamarád na adresu mých hudebních publikací. Je to věta, která se mi zažrala do paměti a rád se k ní vracím. Dotyčný totiž krásně vystihl, proč jsem se v životě dal na dráhu pisálka. Baví mě lidské příběhy a těší mě, když je mohu zprostředkovat. A právě s touto vizí jsem před časem zakládal na YouTube kanál s názvem Vencova zašívárna, který jsem chtěl postavit na rozhovorech se zajímavými osobnostmi z různých oblastí.

S prvotní myšlenkou jsem si hrál už před dobrými pěti lety, avšak první krůčky jsem učinil až o více než čtyři roky později. Má to smysl? Nemá to smysl? Převaloval jsem to v hlavě jako těžký balvan, až jsem si uvědomil, že pokud to nezkusím, budu jen sedět a hloupě přemítat.

Pozval jsem prvního hosta a byl jsem v tom. Abych se přiznal, čekal jsem, že bude start jednodušší, že si rozhovory lidé okamžitě najdou, ale je to jak s každým novým projektem, který není krmený investorem s bezendnou peněženkou. Chce to čas. Je třeba se dostat do povědomí. A v tomto jsem s každým novým videem o šlépěj dál. Co je však nejdůležitější, setkání s lidmi, které si volím jako hosty, mě vždy napumpuje pozitivní energií, obohacuje na duši. I díky nim jsem si v tak negativní době (a že jí podle mě rok 2021 byl) uchoval zdravou mysl!

První sezónu, ročník 2021, považuji za zkušební. Leccos jsem pochopil, nastavil si, prostě udělal první ambiciózní krok. Děkuji všem hostům, divákům a také vám, co jste si koupili tuto knihu! Vaše podpora je mou hnací silou.

Možná se ptáte, proč kniha, když jsou videa volně dostupná on-line? Je to jednoduché, a vlastně mě to vrací na začátek této předmluvy. Pořád věřím, že knihy jsou trvalky, které přežijí celá desetiletí. Jsou to ty ideální konzervy, ke kterým se člověk třeba bude rád vracet! A co si budeme povídat... ležet večer v posteli s knihou v ruce je prostě něco jiného než vysedávat před obrazovkou.

Do sborníku jsem vybral patnáct nejzajímavějších rozhovorů, zároveň jsem se snažil o pestré složení, kdy máme vedle sebe muzikanty, orientální tanečnici, záhadologa či spisovatele. Texty jsou zredigované, mnohdy rozšířené o další otázky a odpovědi a autorizované zpovídanými. Jinými slovy – nejedná o doslovné přepisy, ale o samostatné jednotky, jež se s původními videorozhovory, které posloužily především jako základ, pěkně doplňují. Berte také v potaz dobu vzniku, je jasné, že se od ní mohlo ledacos změnit. Proto je u každé kapitoly zdůrazněna doba zveřejnění. Tak příjemnou četbu!

Václav Votruba, leden 2022

I. ONDŘEJ ADLER

Zveřejněno: 4. května 2021

Když jsem si dával na jaře letošního roku dohromady soupis osobností, které bych rád pozval do zašívárny, Ondřeje Adlera (civilním jménem Bezouška) jsem měl na prvním místě. Vždy mi imponovalo, jak zapáleně kráčí za svými cíli. Líbí se mi jeho tah na branku. Je to zajímavý člověk se zajímavými koníčky, se kterým se v zašívárně bezesporu ještě několikrát potkám. Vzhledem k tomu, že je předsedou Paranormal týmu, jsme si domluvili schůzku na nejvhodnějším místě – v lese Bor, kolem kterého panuje mnoho strašidelných legend.

Nacházíme se v českobudějovickém lese Bor, ve kterém jsi provedl několik výzkumů. Jakou tady cítíš energii?

Vždycky jsem tu cítil poklidnou energii. První výzkumy, které jsem ještě nepodnikal pod Paranormal týmem, jsem v Boru dělal pod vírou, že je v něm fakt kruté zlo. (úsměv) Ta víra samozřejmě sehrála silnou roli. Hledal jsem tady něco, co jsem nenašel.

Takže v něm není kruté zlo?

Pojem kruté zlo značí, že o tom už víme dost na to, abychom poznali, že je to buď dobré, nebo špatné. Jenže toto je možný paranormální jev. Tedy něco, co nedokážeme vysvětlit. Neznáme to. Objektivně to tedy pro tu neznalost nemůžeme nazvat krutým zlem, stejně jako největším dobrem.

Branišovský les zná minimálně v České republice skoro každý. Možná je známý i v zahraničí. Je jeho status zasloužený?

Nevím, jestli se o něm tolik mluví v zahraničí. Jsem kolikrát v kontaktu se zahraničními skupinami, které chtějí přijet vyšetřovat do Čech, ale spíš je zajímá například hrad Houska. Když zmíním i jiná místa, kupříkladu les Bor či statek Pohádka, jsou překvapení, protože je neznají. Nemůžu říct, že by Branišovský les tvořil gró paranormálna u nás. Přehlušuje ho Hoia Baciú v Rumunsku, který je ale dost podobný, a to jak vzhledem, tak tématem, které se má odehrávat uvnitř. Je to také příměstský les.

Vzhledem k tomu, že jsi v něm také byl, se musím zeptat na tvé osobní srovnání...

Jsou na tom hodně podobně, ale musím podotknout, že se nám tam podařilo zaznamenat abnormality, které sice máme i tady v lese Bor, avšak tam byly o něco silnější. Například elektromagnetické pole tam šlelo, ba dokonce nám přišlo, že reagovalo na otázky.

Co to znamená?

Prakticky? Inu, když jsme výzkum plánovali, úmyslně jsme si připravili otázky v angličtině, nikoli v rumunštině. Důvod byl prostý: Věděli jsme, že jiný tým tam s angličtinou zaznamenal úspěch. A my jsme se ho v tomto bodě pokusili napodobit. Kupodivu se to reakcí podařilo. Hodnoty elektromagnetismu, které jsme tam předtím v klidové fázi vyšetřování naměřili, se náhle a navíc i opakovaně vychýlily. Máme to celé ve videu. A skutečně to svou intenzitou a načasováním připomíná, že nám reaguje něco inteligentního. Buď to, nebo šlo skutečně o velkou náhodu.

Výprav do zahraničí jste podnikli více. Jaký výzkum se ti nejvíce zakořenil ve vzpomínkách?

Myslím, že právě ten Hoia Baci. Pro poznání, jak se mohou energetické abnormality chovat. A jak je tento les strašně podobný našemu Boru.

Pro někoho jste něco jako „hledači duchů“. Jak bys člověku vysvětlil, co vlastně děláte?

Naší náplní je, kromě skeptického přístupu ve vyšetřování, zkoumat realitu. Mimo monitorování možných jevů se jedná i o výzkum legend, které se vážou na daná místa, a v podstatě i výzkum historie. Od historického bádání nemůžeme vyšetřování oddělit, protože je to mnohdy vzájemně provázané. Často dnes v našich dokumentech preferujeme spíše studium legend a historie než vyšetřování paranormálních jevů, protože ve výsledku by výzkumy byly až moc monotématické.

Můžou vás lidé kontaktovat, když mají zkušenost s nějakým paranormálním jevem?

K tomu dochází pořád. Každý měsíc se minimálně dva lidé ozvou. Někdy dokonce i uprostřed noci. Volají, že je něco probudilo. Pro otce od rodiny, kterému doma spí malé dítě, je to komplikovanější. (úsměv) V první řadě se snažím lidi uklidnit. Nejčastěji jejich paranormální zážitek spočívá v tom, že si prošli spánkovou paralýzou, se kterou se nikdy předtím nesetkali, takže jí nerozumí. Nejčastěji se dají jejich příčiny racionálně vysvětlit. Jednou za čas se ale vyskytne případ, kdy se rozhodneme pro vyšetřování.

Se spánkovou paralýzou mám bohaté zkušenosti. Jaký je na ni tvůj názor?

Zažil jsem ji třikrát v životě. Neměl jsem krajní symptomy, že bych se třeba dusil, ale bludy ano. Možná v jednom případě i halucinaci, bylo to komplexnějšího charakteru. Po chvíli, kdy jsem se začal hýbat, se všechno rozplynulo. Mozek začal fungovat, jak má. A to je ono... pohyb rovná se uklidnění celého zážitku.

V posledních letech jsou velmi populární duchařské horrory. Nejsou z nich lidé trošku zblblí, když vás kontaktují?

Nechci o lidech, kteří nás kontaktují, říkat, že jsou zblblí, ale rozhodně tím mohou být ovlivněni. Přehnaná citlivost často zapříčiní to, že lidé vidí za různými racionálními jevy nadpřirozeno. Nemůžu říct, že ve všech případech to tak je, určitě věřím, že jsou lidé, kteří si opravdu prošli něčím, co nelze fyzikálně vysvětlit, ostatně my sami něco takového v Paranormal týmu zažili, jenže, jak říkáš, představa lidí, kterou u nich vyvolávají filmy jako Paranormal Activity, Poltergeist, V zajetí démonů a podobně, neodpovídá realitě. Často se paranormální aktivita, kterou bychom mohli zažít teoreticky i prakticky, neobjevuje. Nikdy jsem nezažil ani neslyšel o případu, kdy by démon zabil člověka.

Měl jsi někdy při výzkumu opravdu strach? Vyděsilo tě něco?

Strach je přirozená reflexe organismu. Je to reakce na nějaký podnět. Samozřejmě jsem v minulosti strach zažil, ale nejvíce vystrašený jsem byl v době, kdy jsme zažili nehodu, která se nám stala při návratu

z Modlivého dolu. Došlo k ní za Jindřichovým Hradcem. Díky bohu jsme všichni přežili, i když v rádiu hlásili, že šlo o smrťák. To byl nejstrašidelnější zážitek! Co se týká paranormálna, musel bych pátrat hluboko v minulosti. V uplynulých pěti letech si na nic nevzpomínám.

Kdysi jsi mi vyprávěl historku s mrtvým psem, nebo kočkou... Můžeš mi ji připomenout?

Šlo o dobu – několik let před Paranormal týmem – kdy jsem ještě bydlel s rodinou v Dolním Bukovsku. Starý, historický dům na náměstí vedle školy. Chovali jsme psa a kočky. Krátce jsme měli i kocoura Mikeše, který se k nám zatoulal a už u nás zůstal. Léčili jsme ho na plíseň v uchu. Vždy když chtěl jít domů, škrábal na dveře. Takovým pomalým, lenivějším škrábáním. Jednoho dne se ale ztratil a více jsme o něm neslyšeli. Uplynul krátký čas a matka mi povídá, že často, když v kuchyni vaří, slyší na dveře Mikešovo škrábání, ale když je otevře, v celém průjezdu nic není. Samozřejmě jsem to bral na lehkou váhu. Určitě škrábe jiná kočka, Micina, Luciáš, Fufín. A když otevřeš, zdrhnou pryč. Dál jsem to neřešil. Uplynulo několik dní, byl víkend, doba oběda, a já přišel do kuchyně. Mamka vaří, když tu slyším škrábání na dveře. Pomalé a lenivé. Automaticky jdu otevřít a pustit kočku domů, aby se najedla a napila. Škrábání stále zní, i když otevírám dveře. A za nimi žádná kočka ani kocour není. Veškeré zvířectvo je na zahradě, daleko ode dveří, od kterých se ještě v daný okamžik ozývalo ono specifické dožadování se o vpuštění. Do pár týdnů pak tyto úkazy ustaly.

Pojďme odbočit, protože se vedle výzkumu věnuješ točení dokumentů.

Dokumentů i filmů. Nedávno jsme dokončili první hraný film. V letech 2013 až 2016 jsem sbíral zkušenosti, zkoušel jsem si psát vlastní scény, až jsem se v roce 2017 odhodlal k celému scénáři. Film se jmenuje Bílá smrt a realizovali jsme ho především v roce 2019. Poslední natáčecí den se uskutečnil v červnu 2020.

Představíš nám ho?

Je to pomalejší film, noirové drama. Kolegové si ze mě střílí, že jsem předpověděl koronakrizi, protože se děj odehrává na pozadí Bílé nemoci od Karla Čapka. Zajímalo mě, jak fungovala společnost po smrti doktora Galéna. Příběh je zasazen do alternativních 60. let. Do světa, ve kterém neproběhla 2. světová válka. Šel jsem realitou, kterou nastolil Karel Čapek, jen jsem nechal uplynout 30 let. Nevyprávím žádný epický příběh, naopak jde o epizodku o vyšetřovali, který pracuje pro totalitní systém, přičemž jeho úkolem je přesvědčit svědkyni, aby vypovídala proti svému otci, proti svému přesvědčení. V podstatě se má vyvíjet postoj k nemoci, kterou chápeme jako nepřítel, ale pak si pokládáme otázku, jestli to není nějaká forma vyšší spravedlnosti, rozsudku nad společností.

Chtěl by ses věnovat filmařině naplno?

Nějakým způsobem se jí už věnuji. Ať jde o videa pro Paranormal tým, Alšovu jihočeskou galerii či další subjekty anebo právě Adler film. Baví mě to. Neberu to jako nějakou práci, pro kterou bych ráno

nechtěl vstávat z postele. Když mám natáčecí den, tak to prožívám, především v případě hraného filmu. Jsem natěšený a zároveň mám stres z toho, aby se mi vše podařilo zrealizovat podle představy. Ve výsledku samozřejmě nejsem nikdy spokojený. Mám ale své oblíbené kousky a doufám, že se budu s každým dalším videem zlepšovat. Ten posun ale není jen mou záležitostí, je za ním i práce mých kolegů, kteří stojí při mně a jsou mi obrovskou podporou.

Také píšeš knihy...

Vydal jsem prvotinu s názvem Ne/Být vlkem, která je skrz naskrz pohanská. Název vyvolává otázku, která je v podstatě obsahem celé knihy, jež je rozdělená na tři části – Ne/Milován vlkem, Ne/Žít vlkem a Ne/Zemřít vlkem. Zdůrazňuji, že v celé knize jsem ani jednou nepoužil slovo vlkodlak. Zajímalo mě to spíše z úhlu psychologie postavy. Vlkočlověk je někdo, kdo je napůl člověkem a napůl zvířetem, ale nikdy nedokáže být celkem jednoho nebo druhého. Vždy bude jen tou polovinou, ať bude milovat, žít nebo umírat. Jedná se o pilotní příběh z mého dvanáct let budovaného světa – Ruchyr Zon.

Jakou zkušeností pro tebe bylo psaní knihy?

Nebyla to snaha o první knihu, pokusů už proběhlo více. První, co jsem napsal, byla sbírka hororových povídek. Jako autor Šumavského Děsa sis splnil můj sen, kdy jsem chtěl jako debut vydat horror, což se mi nesplnilo. Fantasy tematika to předčila. Mít vydanou knihu je zajímavý pocit, dneska mám ale problém to číst, snažím se vždy hledat

vady. (úsměv) Víím, že se tam objevily nějaké chyby, ale mám na kvalitu knihy velice kladné reakce.

Proč sis zvolil pseudonym Ondřej Adler?

Z toho důvodu, že jméno od A tě postaví na začátek vyhledávání. I z hlediska podnikání je to výhodnější než být někde dole.

Ale B není zrovna daleko...

Ale není to A. (úsměv)

Takže jde o marketing...

Ano. Jsem marketingový pracovník, což se mi začalo prolínat i do mého života.

Ale proč přímo Adler?

Adler odkazuje na jednu větev v mém rodokmenu. Nikdo z Adlerů nepřežil 2. světovou válku, tedy kromě jedné osoby, kterou byla Ruth Hálová, jež žila v Českém Krumlově a později v Holubově. V podstatě je to na počest jedné mé židovské větve.

Dodejme, že Ruth Hálová byla jedním z takzvaných Wintonových dětí...

Možná poslední Wintonovo dítě v Čechách. Ale tím si nejsem jistý, nechci nikoho mystifikovat. Že je Ruth Hálová má příbuzná, jsem paradoxně zjistil až na konci jejího života.

II. MAROTHA

Zveřejněno: 18. května 2021

Rozhovor s Markem Pavelkou alias Marothou se uskutečnil jednoho krásného jarního dne v obci Včelná, ve které rád tráví volný čas. Marotha, aktivní muzikant a známý moderátor Rock Radia, je obrovský hudební fanoušek, proto se většina našeho povídání točila právě kolem muziky. Nechal mě ale také nahlédnout do svého nitra. Na konci léta jsme se pak sešli ještě jednou, abychom natočili speciál ke kapele Iron Maiden, ze kterého jsem v tomto přepisu taktéž použil několik otázek. Text je zároveň rozšířený o několik vět z rozhovoru z úvodu loňského roku, který však nenašel uplatnění. Ale... všechno má svůj čas, takže vám ho nabízím alespoň nyní.

Přijde mi, že pokaždé, když ti volám, tak se zrovna nacházíš v lese. Co tam pořád děláš?

Chodím, čistím si hlavu, poslouchám muziku, sleduju srnky... Kolikrát zajdu ke krmelci, kde občíhnu, jestli mají žaludy.

A tvé oblíbené místo?

Včelná u Českých Budějovic, tam je to pěkné všude. Mám to také rád za Boršovem nad Vltavou, kde jsou pěkné lesy. Nebo mě napadá rozhledna Granátník.

Vždycky jsi takhle chodil na procházky?

Ano, i když ne tolik. Teď ale chodím denně... po obědě si dávám pěšky 10 kilometrů.

Jednou jsme se potkali před tvým domem, podíval ses do mobilu a řekl mi, že jsi toho nachodil málo, takže jsi šel ještě obejít barák...

No jasně, musel jsem obejít řeku, abych splnil limit.

Koukám, že v tomto na tebe měla doba covidová dobrý vliv...

Pokud to půjde dobře, v létě už budu běhat. (smích). Budu Forrest Gump!

A plánuješ ještě hrát?

To je jediné, co umím... Musíme si ještě zahrát, než půjdeme do penálu. Ale zase ne za každou cenu. Dřív jsem to přeháněl, hrál jsem každý víkend, nyní už to budu přehodnocovat.¹

Nemyslel jsi na to, že bys zkusil něco nového a nechal muziku být?

Napadlo mě, že bych se věnoval malování, i když jsem na něj úplně levej. Možná by mě uklidnilo. Že bych si stoupnul k plátnu... Malíři to ale taky neměli snadný... jeden známý si dokonce uřízl ucho!

Cítíš se být umělcem?

Dřív jsem to asi prožíval víc.

Autorské věci bys natočit nechtěl?

Skládal bych.

Tak kde je problém?

V Love Gangsters už mají všichni rodiny, takže není čas si sednout k počítači a kutat něco tanečního. Ale hele, když vezmu kytaru, nápady ze mě jdou. Akorát je nenahrávám, takže odpoledne už si ten riff nepamatuji.

¹ Což nakonec není pravda, Marotha stále hraje každý víkend.

A bude někdy sólovka? CD s logem Marotha jsem ještě neviděl...

Já taky ne. (smích) Sólovka... to bych musel hrát na španělku. To by bylo jako Karel Plíhal!

Co byla kapela Lesbo – Nymfo Maniacs, ve které jsi kdysi hrál?

Nechtěl jsem už dělat metal ani rock, ale disco, tak jsme si řekli, že se do něj pustíme. Založili jsme Lesbo – Nymfo Maniacs, po kterých přišli Love Gangsters...

...se kterými jste se podívali i na velká pódia. Nechybí ti to?

Na ty už se asi nikdy nepodívám. Hráli jsme s kapelami Scooter, Faithless, velké festivaly... byla to bomba. Velké prostory, šatna, voda, chlebičky, honoráře. Člověk měl pocit, že je to přesně ono.

Proč přišel konec?

Měli jsme dobrý management, vydavatelství, v časopisech byly na naše alba chvalozpěvy, že zníme zahraničně, všechno bylo super, jenomže tady u nás nebyla naše cílová skupina. Nikdo neposlouchal, co jsme dělali. Disco tady nejelo, tedy kromě Michala Davida. Myslel jsem, že jak byl slavněj Oceán, tak že to tady lidi zajímá, že i u nás mají rádi pop. V té době už to ale bylo pryč. Frčel Kabát, Alkehol a tak dále.

Podle mě jsou zádrhelem anglické texty...

Měly by být česky. O čem ale máš pořad česky zpívat? Obdivuji české textaře. Text napíšeš, ale není mu kolikrát rozumět. Jsou lidé, kteří to umí, třeba Koller nebo Kodým. Mají i správný přednes, precizní výslovnost, rozumíš každému slovu. To je strašně důležité. Napsat český text, aby mu bylo rozumět, to není sranda. Je spoustu kapel, které zpívají česky, jsou rychlé a ty ničemu nerozumíš. Čeština je hrozně těžká.

Jak jsou na tom Love Gangsters dnes?

Snažíme se mít pár koncertů do roka. Děláme to už jen proto, že nás to baví. Jsme dobrá banda, zasmějeme se a jdeme domů spokojení. Ambice již byly, odjeli jsme si to, získali pěkné zážitky, ale myslím, že jsme skončili v pravý čas. Nemáme tak špatný pocit, že jsme něco dělali za každou cenu.

Hrát metal tě už neláká?

Měli jsme metalové depešáky – Metal Mode. Kapela ale neměla úplně štěstí. Když jsme měli mít nějakou lepší akci, tak to vždycky padlo. Každopádně Martin Gore² je podle mě génius, ty skladby jsou super.

Která česká kapela měla na to, aby zaujala i v zahraničí? Co ti naskočí jako první?

Tenkrát to byli Support Lesbiens.

² Člen Depeche Mode.

A proč se žádné průlom nepodařil?

To taky nevím. Máme tady Gotalax, který dobyl svět, dále třeba Master's Hammer, Ingrowing, ale to vše je underground. Proč ne mainstream? Myslím si, že na to jako Češi nemáme. Důkazem byla Eurovize, kde byl želízkiem v ohni Kabát s písničkou Malá dáma. Skončil jako poslední. Asi tu světovost nemáme.

Přijde mi, že každá země je specifická nějakým hudebním žánrem. Který je specifický pro nás?

Agro metal. Je to tvrdé, nabuřené, vymakané, ale pořád je to zábavovka.

Co lidé nejvíc chtějí v rádiu?

Harlej, Trautenberk, Traktor, Škwor, Landu. Ze zahraničí Rammstein nebo Five Finger Death Punch.

Máš pořád rád Kiss?

Vždycky jsem je měl rád, ale naživo už je to slabší. Ten Paul... pokaždé je škoda, že o hlas přijdou zpěváci, kteří mají tak charakteristickou barvu, že je poznáš okamžitě. Mrzí mě, že už mu to tak nezpívá. Naštěstí je pořád ještě drží Gene Simmons. Nedávno jsem si je projížděl komplet, a když si to tak vezmu, tak nemají špatné album. Baví mě od nich všechno, stejně jako třeba od Rush. Byl bych rád, kdyby ještě něco vydali.

Které desky velkých kapel tě v poslední době zaujaly?

Rozsekala mě Gorija s albem Magma. Myslím, že by to mohla být ještě větší kapela, než je teď. Je fakt dobrá. Z těch opravdu velkých kapel se mi líbí poslední Judas Priest, kteří šli nahoru. Halfordovi to sedí, deska má super produkci, je to parádní. Povedli se i AC/DC. Rock Or Bust se mi moc nelíbilo, říkal jsem, že mi chybí Malcolm Young a jeho klasické vychytávky, zvraty, ale tady se podařilo napsat fakt dobré písně, i když je to přímočařejší.

Vraťme se ještě k rádiu... Kolik je to let, co vysíláš? Baví tě to pořád?

11 let... Furt mě to baví. Zajímavé je, že záleží, jak se probudíš. Lidé chtějí, abys byl vtipnej, znají tvůj humor, ale když jsi unavený, třeba nevyspalý, je náročné přepnout. Mrzí mě, když to ten den nejde, když nejsem ve své kůži. Je mi to pak líto.³

Jako moderátor jsi hodně charakteristický. Vnímají tě posluchači kontroverzně?

Dřív to bylo hodně hustý. Chodily maily s dotazy, co to v tom rádiu mají. Vždycky jsem říkal: „Časem si zvyknete.“ No, trvalo to pár let a všichni si zvykli. Dneska už žádné takové zprávy nechodí.

³ Nyní Marotha nově vysílá odpoledne.